

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 15. októbra 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Platobné služby na vnútornom trhu – Smernica 2007/64/ES – Článok 45 – Smernica (EÚ) 2015/2366 – Článok 55 – Vypovedanie rámcovej zmluvy – Smernica 2014/17/EÚ – Zmluvy o úvere pre spotrebiteľov týkajúce sa nehnuteľností určených na bývanie – Článok 12 ods. 1, článok 12 ods. 2 písm. a) a článok 12 ods. 3 – Viažanie produktov – Spájanie produktov do balíkov – Smernica 2014/92/EÚ – Platobné účty – Články 9 až 14 – Zmena účtu – Povinnosť dlžníka nechať si posielat svoje príjmy na platobný účet po dobu stanovenú v zmluve o úvere ako protihodnota za individualizovanú výhodu – Doba trvania záväzku – Strata individualizovanej výhody v prípade predčasného zrušenia účtu“

Vo veci C-778/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) z 5. decembra 2018 a doručený Súdnemu dvoru 11. decembra 2018, ktorý súvisí s konaním:

Association française des usagers de banques

proti

Ministre de l'Économie et des Finances,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory E. Regan, sudcovia M. Ilešič, E. Juhász, C. Lycourgos a I. Jarukaitis (spravodajca),

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: tajomník: M. Krausenböck, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 18. decembra 2019,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- francúzska vláda, v zastúpení: A.-L. Desjonquères, J. Traband, E. Toutain a D. Colas, splnomocnení zástupcovia,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Vlácil a S. Šindelková, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: D. Triantafyllou a H. Tserepa-Lacombe, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: francúzština.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 27. februára 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 45 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES (Ú. v. EÚ L 319, 2007, s. 1), článku 12 ods. 2 písm. a) a článku 12 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 (Ú. v. EÚ L 60, 2014, s. 34), článkov 9 až 14 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ z 23. júla 2014 o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami (Ú. v. EÚ L 257, 2014, s. 214), ako aj článku 55 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 2015, s. 35).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi Association française des usagers de banques (Francúzske združenie užívateľov bánk) (ďalej len „AFUB“) a Ministre de l'Économie et des Finances (minister hospodárstva a financií, Francúzsko) vo veci zákonnosti dekrétu stanovujúceho dobu, počas ktorej veriteľ môže požadovať od dlžníka, aby si nechal zasilať mzdu alebo rovnocenné príjmy na platobný účet.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2007/64

- 3 Podľa odôvodnenia 29 smernice 2007/64:

„S cieľom uľahčiť mobilitu klientov by sa malo spotrebiteľom umožniť ukončiť rámcovú zmluvu po uplynutí roka bez toho, aby im boli účtované poplatky. ...“

- 4 Článok 45 tejto smernice s názvom „Ukončenie platnosti zmluvy“ vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Užívateľ platobných služieb môže kedykoľvek vypovedať rámcovú zmluvu, pokiaľ sa strany nedohodli na výpovednej lehote. Takáto lehota nesmie byť dlhšia ako jeden mesiac.

2. Vypovedanie rámcovej zmluvy, ktorá bola uzatvorená na dobu určitú dlhšiu ako 12 mesiacov alebo na dobu neurčitú, je po uplynutí 12 mesiacov pre užívateľa platobných služieb bezplatné. Vo všetkých ostatných prípadoch musia byť poplatky za vypovedanie zmluvy primerané a v súlade s nákladmi.“

Smernica 2015/2366

- 5 Smernica 2007/64 bola zrušená s účinnosťou od 13. januára 2018 smernicou 2015/2366. Odôvodnenie 62 tejto smernice znie takto:

„S cieľom uľahčiť mobilitu zákazníkov by sa malo spotrebiteľom umožniť ukončiť rámcovú zmluvu bez toho, aby sa im účtovali poplatky. Avšak v prípade zmlúv ukončených zo strany spotrebiteľa menej ako šesť mesiacov od nadobudnutia ich platnosti by poskytovatelia platobných služieb mali mať možnosť uplatňovať poplatky zodpovedajúce nákladom, ktoré vznikli v dôsledku ukončenia rámcovej zmluvy zo strany spotrebiteľa. ...“

- 6 Článok 55 uvedenej smernice s názvom „Ukončenie platnosti zmluvy“, ktorý nahradil článok 45 smernice 2007/64, vo svojich odsekoch 1 a 2 stanovuje:

„1. Používateľ platobných služieb môže rámcovú zmluvu vypovedať kedykoľvek, pokiaľ sa strany nedohodli na výpovednej lehote. Takáto lehota nesmie presiahnuť jeden mesiac.

2. Vypovedanie rámcovej zmluvy je pre používateľa platobných služieb bezplatné okrem prípadov, keď bola zmluva v platnosti menej ako šesť mesiacov. Ak sa účtujú poplatky za vypovedanie rámcovej zmluvy, musia byť primerané a v súlade s nákladmi.“

Smernica 2014/17

- 7 Odôvodnenia 15, 24 a 25 smernice 2014/17 znejú:

„(15) Cieľom tejto smernice je zabezpečiť, aby sa na spotrebiteľov uzatvárajúcich zmluvy o úvere týkajúce sa nehnuteľností vzťahovala vysoká úroveň ochrany. ...

...

(24) ... Kombinovanie zmluvy o úvere s jednou alebo viacerými inými finančnými službami alebo produktmi v rámci balíkov je nástroj, ktorým môžu veritelia diverzifikovať svoju ponuku a súťažiť medzi sebou navzájom, a to za predpokladu, že prvky balíka možno kúpiť aj samostatne. Zatiaľ čo kombinovanie zmlúv o úvere s jednou alebo viacerými inými finančnými službami alebo produktmi v rámci balíkov môže byť spotrebiteľom na prospech, môže negatívne ovplyvniť mobilitu spotrebiteľov a ich schopnosť prijímať kvalifikované rozhodnutia, pokiaľ sa jednotlivé zložky balíka nedajú kúpiť samostatne. Je dôležité zabrániť takým praktikám, ako je napríklad viazanie určitých produktov, ktoré môžu navádzať spotrebiteľov na uzavretie zmlúv o úvere, ktoré nie sú v ich najlepšom záujme, čím sa však nemôže obmedziť také viazanie produktov, ktoré môže byť spotrebiteľom na prospech. Členské štáty by však mali pokračovať v podrobnom monitorovaní trhov s retailovými finančnými službami s cieľom zabezpečiť, aby viazaný predaj nenarušal rozhodnutia spotrebiteľov a konkurenciu na trhu.

(25) Ako všeobecné pravidlo by sa viazaný predaj nemal povoliť okrem prípadu, keď by sa finančná služba alebo produkt ponúkaný spolu so zmluvou o úvere nemohol ponúkať samostatne, keďže ide o neoddeliteľnú súčasť úveru, napríklad v prípade povoleného prečerpania účtu. V iných prípadoch však môže byť odôvodnené, aby veritelia ponúkali alebo predávali zmluvu o úvere v balíku s platobným účtom, sporiacim účtom, investičným produktom alebo dôchodkovým produktom, napríklad vtedy, keď sa peňažné prostriedky na účte použijú na splatenie úveru alebo keď sú tieto prostriedky nevyhnutnou podmienkou na zhromaždenie zdrojov na získanie úveru...“

8 Článok 1 tejto smernice, nazvaný „Predmet úpravy“, stanovuje:

„Touto smernicou sa ustanovuje spoločný rámec pre určité aspekty zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú zmlúv vzťahujúcich sa na úvery pre spotrebiteľov, ktoré sú zabezpečené záložným právom k nehnuteľnosti alebo iným spôsobom, a ktoré sa týkajú nehnuteľností určených na bývanie...“

9 Článok 2 uvedenej smernice, nazvaný „Rozsah harmonizácie“, vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Táto smernica nebráni členským štátom, aby ponechali alebo zaviedli prísnejšie ustanovenia s cieľom chrániť spotrebiteľov za predpokladu, že sú takéto ustanovenia v súlade s ich povinnosťami vyplývajúcimi z práva Únie.“

10 Článok 4 smernice 2014/17, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

26. ‚viazanie produktov‘ je ponúkание alebo uzatvorenie zmluvy o úvere v balíku spolu s inými odlišnými finančnými produktmi alebo službami, pričom zmluva o úvere nie je spotrebiteľovi k dispozícii samostatne;

27. ‚spájanie produktov do balíkov‘ je ponúkание alebo uzatvorenie zmluvy o úvere v balíku spolu s inými odlišnými finančnými produktmi alebo službami, pričom zmluva o úvere je spotrebiteľovi k dispozícii aj samostatne, avšak nie nevyhnutne za rovnakých podmienok, ako keď sa ponúka v balíku s doplnkovými službami;

...“

11 Článok 12 nachádzajúci sa v kapitole 4 tejto smernice s názvom „Informácie a postupy pred uzavretím zmluvy o úvere“, ktorý sa týka „viazania produktov a spájania produktov do balíkov“, stanovuje:

„1. Členské štáty umožnia spájanie produktov do balíkov, avšak viazanie produktov zakážu.

2. Bez ohľadu na odsek 1 môžu členské štáty stanoviť, že veritelia môžu od spotrebiteľa alebo jeho rodinného príslušníka alebo osoby jemu blízkej požadovať, aby:

a) si otvorili alebo ponechali platobný alebo sporiaci účet, ak jediným účelom takého účtu je zhromaždenie kapitálu na splácanie úveru, obsluhu úveru, združenie zdrojov na získanie úveru, alebo poskytnutie dodatočnej zábezpeky veriteľovi pre prípad nesplácania úveru;

...

3. Bez ohľadu na odsek 1 môžu členské štáty povoliť viazanie produktov v prípade, že veriteľ môže svojmu príslušnému orgánu preukázať, že z viazaného produktu alebo kategórií produktov, ktoré sa navzájom ponúkajú za rovnakých podmienok a ktoré nie sú k dispozícii samostatne, majú spotrebiteľia jednoznačný prospech, a to s náležitým zreteľom na dostupnosť a ceny príslušných produktov ponúkaných na trhu. Tento odsek sa uplatňuje len na produkty, ktoré sa uvedú na trh po 20. marci 2014.

...“

Smernica 2014/92

12 Odôvodnenia 9 a 12 smernice 2014/92 znejú:

„(9) Aby sa podporila efektívna a plynulá finančná mobilita z dlhodobého hľadiska, je veľmi dôležité vytvoriť jednotný súbor pravidiel na riešenie otázky nízkej mobility zákazníkov, a najmä... stimulovať presun platobných účtov...“

...

(12) ... Všetky ustanovenia tejto smernice by sa mali vzťahovať na platobné účty, prostredníctvom ktorých môžu spotrebiteľia vykonávať tieto transakcie: vkladať finančné prostriedky, vyberať hotovosť a vykonávať platobné transakcie v prospech tretích strán a prijímať platby od tretích strán vrátane vykonávania úhrad. V dôsledku toho by mali byť z jej pôsobnosti vylúčené účty s obmedzenejšími funkciami. Napríklad účty ako... hypotekárne bežné účty by mali byť v zásade vylúčené z rozsahu pôsobnosti tejto smernice... Ak by sa však tieto účty používali na každodenné platobné transakcie a zahŕňali by všetky vyššie uvedené funkcie, táto smernica sa na ne bude vzťahovať. ...“

13 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, uvádza:

„Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

...

15. „poplatky“ sú všetky poplatky a sankcie, ak existujú, ktoré platí spotrebiteľ poskytovateľovi platobných služieb za služby viazané na platobný účet alebo v súvislosti s takýmito službami;

...“

14 Článok 9 uvedenej smernice, nazvaný „Poskytovanie služby presunu účtu“, ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby poskytovatelia platobných služieb poskytovali službu presunu účtu ktorémukoľvek spotrebiteľovi, ktorý má platobný účet zriadený alebo vedený u poskytovateľa platobných služieb nachádzajúceho sa na území dotknutého členského štátu.

15 Článok 10 smernice 2014/92, nazvaný „Služba presunu účtu“, stanovuje pravidlá, ktoré musia uplatňovať poskytovatelia služieb pri vybavovaní žiadostí o zmenu účtu spotrebiteľov.

16 Článok 11 tejto smernice s názvom „Uľahčenie cezhraničného zriaďovania účtu pre spotrebiteľov“ ukladá členským štátom povinnosť uľahčiť cezhraničné otvorenie účtov a definuje ich podmienky.

17 Článok 12 uvedenej smernice s názvom „Poplatky spojené so službou presunu účtu“ vo svojich odsekoch 3 a 4 stanovuje:

„3. Členské štáty zabezpečia, aby prípadné poplatky, ktoré uplatňuje odovzdávajúci poskytovateľ platobných služieb voči spotrebiteľovi za zrušenie platobného účtu, ktorý bol užho vedený, boli stanovené v súlade s článkom 45 ods. 2, 4 a 6 smernice 2007/64/ES.

4. Členské štáty zabezpečia, aby prípadné poplatky, ktoré uplatňuje odovzdávajúci alebo prijímajúci poskytovateľ platobných služieb voči spotrebiteľovi za akúkoľvek službu poskytovanú podľa článku 10, ktoré sú iné ako poplatky uvedené v odsekoch 1, 2 a 3 tohto článku, boli primerané a v súlade so skutočnými nákladmi daného poskytovateľa platobných služieb.“

- 18 Článok 13 smernice 2014/92, nazvaný „Finančná strata pre spotrebiteľov“, vo svojom ods. 1 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby akákoľvek finančná strata, ktorá priamo vyplýva z nedodržania povinností zo strany poskytovateľa platobných služieb, ktoré mu vyplývajú z článku 10, bola spotrebiteľovi bezodkladne nahradená.
- 19 Článok 14 tejto smernice, nazvaný „Informácie o službe presunu účtu“, stanovuje podrobné pravidlá týkajúce sa informácií, ktoré sú poskytovatelia platobných služieb povinní sprístupniť spotrebiteľom v súvislosti s presunom účtu.

Francúzske právo

- 20 Podľa článku 67 II prvého odseku loi n° 2016-1691, du 9 décembre 2016, relative à la transparence, à la lutte contre la corruption et à la modernisation de la vie économique (zákon č. 2016-1691 z 9. decembra 2016 o transparentnosti, boji proti korupcii a modernizácii hospodárskeho života) (JORF z 10. decembra 2016, text č. 2):

„Za podmienok stanovených v článku 38 Ústavy sa vláda splnomocňuje na to, aby v lehote 6 mesiacov od vyhlásenia tohto zákona výnosom prijala všetky opatrenia patriace do oblasti úpravy zákona, ktoré za súčasného rešpektovania článku L. 312-1-2 code monétaire et financier (Menový a finančný zákonník) umožnia vytvorenie právneho rámca pre podmienky, za ktorých sa uzavretie zmluvy o hypotekárnom úvere so spotrebiteľom, ako aj úroveň jeho úrokovej sadzby, môžu viazať na otvorenie vkladového účtu a na záväzok nechať si zasielať príjmy na daný účet po dobu trvania úveru, a to bez ohľadu na ich povahu alebo ich pôvod.“

- 21 Článok L. 312-1-2, I., 1 code monétaire et financier (Menový a finančný zákonník) v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej stanovuje:

„Zakazuje sa predaj alebo ponuka predaja produktov alebo poskytovania služieb tak, že sú tieto spájané do balíkov, ibaže sa produkty alebo poskytovanie služieb, ktoré sú zahrnuté do ponuky celého balíka, dajú kúpiť jednotlivo, alebo sú navzájom neoddeliteľné.“

- 22 Článok L. 314-1 I tohto zákonníka znie:

„Platobný účet je účet vedený na meno jednej alebo viacerých osôb, ktorý sa používa na vykonávanie platobných transakcií.“

- 23 Podľa článku L. 313-25 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník), v znení ordonnance n° 2017-1090, du 1er juin 2017, relative aux offres de prêt immobilier conditionnées à la domiciliation des salaires ou revenus assimilés de l'emprunteur sur un compte de paiement (nariadenie č. 2017-1090 z 1. júna 2017 o ponukách hypotekárneho úveru podmienených záväzkom dlžníka, že si nechá zasielať mzdy a rovnocenné príjmy na platobný účet) (JORF z 3. júna 2017, text č. 13), ktorý sa uplatňuje na skutkové okolnosti vo veci samej:

„V ponuke uvedenej v článku L. 313-24:

...

- 10° sa uvedie, či je úver podmienený záväzkom nechať si zasielať príjmy na účet, uvedeným v článku L. 313-25-1. Ak to tak je, uvedie sa doba trvania tohto záväzku, prípadne poplatky za otvorenie a vedenie účtu, na ktorý sa majú mzdy alebo rovnocenné príjmy zasielať, ako aj povaha individualizovanej výhody, ktorú veriteľ odsúhlasil ako protihodnotu. Ponuka musí umožňovať

jasnú identifikáciu tejto výhody s uvedením podmienok týkajúcich sa sadzby alebo iných podmienok, s ohľadom na ktoré je stanovená a ktoré by veriteľ uplatnil, ak by dlžník požiadavku spočívajúcu v záväzku nechať si zasielať príjmy na účet prestal rešpektovať.

...“

- 24 Článok L. 313-25-1 tohto zákonníka, ktorý bol do neho vložený nariadením č. 2017-1090, stanovuje:

„Veriteľ môže podmieniť ponuku úveru, uvedenú v článku L. 313-24, záväzkom dlžníka nechať si zasielať mzdu alebo rovnocenné príjmy na platobný účet uvedený v článku L. 314-1 code monétaire et financier (Menový a finančný zákonník), a to pod podmienkou, že ako protihodnotu za uvedený záväzok poskytne tento veriteľ dlžníkovi individualizovanú výhodu.

Táto podmienka nemôže byť vo vzťahu k dlžníkovi stanovená nad rámec maximálnej doby trvania stanovenej dekrétom vydaným Conseil d'État (Štátna rada). Po skončení doby trvania uvedenej v zmluve o úvere má dlžník individualizovanú výhodu nadobudnutú až do skončenia platnosti zmluvy o úvere.

Pokiaľ dlžník prestane spĺňať vyššie uvedenú podmienku nechať si zasielať príjmy na účet pred skončením doby trvania tejto podmienky, veriteľ môže vo vzťahu k splátkam, ktoré sa ešte majú platiť do skončenia platnosti zmluvy o úvere, ukončiť poskytovanie individualizovanej výhody uvedenej v prvom odseku a uplatniť sadzobné alebo iné podmienky uvedené v bode 10° článku L. 313-25. ...“

- 25 Článok R. 313-21-1 uvedeného zákonníka, ktorý bol do tohto zákonníka vložený décret n° 2017-1099, du 14 juin 2017, fixant la durée pendant laquelle le prêteur peut imposer à l'emprunteur la domiciliation de ses salaires ou revenus assimilés sur un compte de paiement (dekrét č. 2017-1099 zo 14. júna 2017, ktorým sa stanovuje doba, počas ktorej veriteľ môže požadovať od dlžníka, aby si nechal zasielať mzdu alebo rovnocenné príjmy na platobný účet (JORF zo 16. júna 2017, text č. 38), stanovuje:

„Maximálna doba trvania záväzku nechať si zasielať mzdy alebo rovnocenné príjmy na účet, uvedená v článku L. 313-25-1, je stanovená na 10 rokov po uzavretí zmluvy o úvere, alebo prípadne dodatku k pôvodnej zmluve o úvere.

Táto doba nesmie v každom prípade presiahnuť dobu platnosti zmluvy o úvere.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 26 Dňa 9. augusta 2017 sa AFUB obrátila na Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) so žalobou o zrušenie dekrétu č. 2017-1099 z dôvodu prekročenia právomoci.
- 27 AFUB pred vnútroštátnym súdom na jednej strane tvrdí, že nariadenie č. 2017-1090, na ktorého uplatnenie bol prijatý dekrét č. 2017-1099, porušuje cieľ uľahčenia bankovej mobility sledovaný smernicami 2007/64, 2014/17, 2014/92 a 2015/2366 v rozsahu, v akom povoľuje úverovým inštitúciám, aby od spotrebiteľov požadovali, aby si nechávali posilať všetky svoje mzdy alebo rovnocenné príjmy na účet, a na druhej strane, že tento dekrét porušuje ten istý cieľ tým, že maximálnu dĺžku doby, počas ktorej môžu úverové inštitúcie podmieňovať tieto individualizované výhody pre spotrebiteľov týmto záväzkom nechať si zasielať mzdu alebo rovnocenné príjmy na platobný účet, stanovuje na desať rokov.
- 28 Ministre de l'Économie et des Finances (minister hospodárstva a financií) navrhuje žalobu zamietnuť.

- 29 Vnútroštátny súd uvádza, že ustanovenie článku L. 313-25-1 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník) umožňuje úverovým inštitúciám podmieniť poskytnutie individualizovanej výhody v rámci úverovej zmluvy ponúknutej dlžníkovi v súvislosti s nehnuteľnosťou záväzkom nechať si počas určitého obdobia posilať mzdy alebo rovnocenné príjmy na platobný účet vedený v tejto inštitúcii, pričom nedodržanie tohto záväzku pred uplynutím tohto obdobia vedie k strate tejto výhody.
- 30 Tento súd usudzuje, že odpoveď na žalobné dôvody uvádzané AFUB závisí v prvom rade od toho, či ustanovenia článku 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17, predovšetkým vzhľadom na účel, ktorý pripisujú platobnému alebo sporiacemu účtu, alebo ustanovenia článku 12 ods. 3 tejto smernice, povoľujú jednak to, aby veriteľ uložil dlžníkovi ako protihodnotu za individualizovanú výhodu povinnosť nechať si posilať všetky svoje príjmy zo zamestnania alebo rovnocenné príjmy na platobný účet po dobu stanovenú v zmluve o úvere, a to bez ohľadu na výšku, termín splátok a dĺžku trvania úveru, a po druhé, či povoľujú, aby takto stanovená doba mohla dosiahnuť desať rokov, alebo ak je doba platnosti zmluvy kratšia, tak túto dobu.
- 31 V druhom rade táto odpoveď závisí od toho, či jednak článok 45 smernice 2007/64, článok 55 smernice 2015/2366, ako aj články 9 až 14 smernice 2014/92 týkajúce sa uľahčenia mobility bankových klientov a poplatkov za zrušenie platobného účtu, bránia tomu, aby zrušenie účtu, ktorý si dlžník otvoril u veriteľa s cieľom nechať si naň zasielať svoje príjmy, pričom ako protihodnotu získal individualizovanú výhodu v rámci zmluvy o úvere, má v prípade, že k tomuto zrušeniu dôjde pred uplynutím doby stanovenej v tejto zmluve, za dôsledok stratu tejto výhody, a to aj po viac ako jednom roku po otvorení účtu, a po druhé, či tieto isté ustanovenia bránia tomu, aby takto stanovená doba mohla dosiahnuť desať rokov alebo celkovú dobu platnosti zmluvy o úvere.
- 32 Za týchto okolností Conseil d'État (Štátna rada) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Povoľujú ustanovenia [článku 12 ods. 2 písm. a)] smernice [2014/17], najmä so zreteľom na nimi určený účel platobného alebo sporiaceho účtu, ktorého otvorenie alebo vedenie umožňujú, alebo ustanovenia [článku 12 ods. 3 tejto smernice], aby po prvé veriteľ požadoval od dlžníka prijatie záväzku, že si ako protihodnotu za získanie individualizovanej výhody počas obdobia stanoveného zmluvou o úvere nechá zasielať všetky svoje mzdové alebo rovnocenné príjmy na platobný účet, a to bez ohľadu na výšku, termín splátok a dĺžku trvania úveru, a po druhé, aby takto stanovená dĺžka trvania mohla dosiahnuť 10 rokov alebo dĺžku trvania zmluvy, ak je toto obdobie kratšie?
2. Bránia článok 45 smernice [2007/64], platný v čase skutkových okolností a v súčasnosti prevzatý v článku 55 smernice [2015/2366], a články 9 až 14 smernice [2014/92] týkajúce sa uľahčenia mobility klientov bánk a nákladov na zrušenie platobného účtu, [na jednej strane] tomu, aby zrušenie účtu, ktorý si otvoril dlžník u veriteľa s cieľom nechať si naň zasielať svoje príjmy ako protihodnotu za individualizovanú výhodu, ktorá mu bola poskytnutá v rámci úverovej zmluvy, malo za následok stratu tejto výhody, ak k tomuto zrušeniu účtu dôjde pred uplynutím obdobia stanoveného v tejto zmluve, a to aj viac ako rok po otvorení účtu, a na druhej strane... tomu, aby dĺžka tohto obdobia mohla dosiahnuť desať rokov alebo celkovú dĺžku trvania úveru?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 33 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 12 ods. 2 písm. a) a článok 12 ods. 3 smernice 2014/17 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá veriteľovi umožňuje uložiť dlžníkovi pri uzavretí zmluvy o úvere týkajúcej sa nehnuteľností určených na bývanie ako protihodnotu za individualizovanú výhodu záväzok nechať si posilať všetky

svoje príjmy zo zamestnania alebo rovnocenné príjmy na platobný účet otvorený u tohto veriteľa, a to bez ohľadu na výšku, termín splátok a dĺžku trvania úveru, a to až po dobu 10 rokov, alebo ak je doba platnosti zmluvy o úvere kratšia, tak po túto dobu.

- 34 Z článku 1 smernice 2014/17, ako ho objasňuje jej odôvodnenie 15, vyplýva, že táto smernica stanovuje spoločný rámec pre určité aspekty zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú zmlúv vzťahujúcich sa na úvery pre spotrebiteľov, ktoré sú zabezpečené záložným právom k nehnuteľnosti, alebo iným spôsobom, a ktoré sa týkajú nehnuteľností určených na bývanie s cieľom zabezpečiť týmto spotrebiteľom vysokú úroveň ochrany.
- 35 V tejto súvislosti článok 12 tejto smernice vo svojom odseku 1 stanovuje, že členské štáty umožnia spájanie produktov do balíkov, ale zakážu viazanie produktov.
- 36 Definícia pojmu „spájanie produktov do balíkov“ sa nachádza v článku 4 bode 27 smernice 2014/17 a ide o ponúkание alebo uzatvorenie zmluvy o úvere v balíku súčasne s inými odlišnými finančnými produktmi alebo službami, pričom zmluva o úvere je spotrebiteľovi k dispozícii aj samostatne, avšak nie nevyhnutne za rovnakých podmienok, ako keď sa ponúka v balíku s doplnkovými službami.
- 37 Pokiaľ ide o pojem „viazanie produktov“, článok 4 bod 26 tejto smernice ho definuje ako ponúkание alebo uzatvorenie zmluvy o úvere v balíku spolu s inými odlišnými finančnými produktmi alebo službami, pričom zmluva o úvere nie je spotrebiteľovi k dispozícii samostatne.
- 38 Z toho vyplýva, že rozdiel medzi týmito dvoma plneniami, ktoré predstavujú spájanie produktov do balíkov a viazanie produktov v zmysle uvedenej smernice, spočíva v skutočnosti, že pri prvej transakcii má spotrebiteľ možnosť kúpiť oddelene zmluvu o úvere a iné finančné produkty alebo služby, ktoré ponúka veriteľ vo forme balíku, zatiaľ čo pri druhej transakcii je spotrebiteľ zbavený tejto možnosti.
- 39 Podľa článku 12 ods. 2 písm. a) uvedenej smernice však členské štáty môžu bez ohľadu na zákaz viazania produktov uvedený v odseku 1 tohto článku stanoviť, že veritelia môžu požiadať spotrebiteľa, jeho rodinného príslušníka alebo osobu jemu blízku o otvorenie alebo vedenie platobného alebo sporiaceho účtu, ak jediným účelom takého účtu je zhromaždenie kapitálu na splácanie úveru, združenie zdrojov na získanie úveru, alebo poskytnutie dodatočnej zábezpeky veriteľovi pre prípad nesplácania úveru.
- 40 Zo znenia článku 12 ods. 1 a 2 smernice 2014/17 teda vyplýva, že hoci táto smernica v zásade zakazuje viazanie produktov, stanovuje ako výnimku z tohto zákazu určité striktné vymedzené situácie, v ktorých členské štáty môžu povoliť takúto transakciu, pričom jednou z týchto situácií je tá stanovená v odseku 2 písm. a) tohto článku.
- 41 Zo znenia článku 12 ods. 2 smernice 2014/17 tiež vyplýva, že tento článok sa týka len viazania produktov, a netýka sa spájania produktov do balíkov, ktoré je povolené v článku 12 ods. 1 tejto smernice.
- 42 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že článok L. 312-1-2, I., 1. code monétaire et financier (Menový a finančný zákonník) stanovuje, že je zakázaný predaj alebo ponuka predaja produktov alebo poskytovania služieb tak, že sú tieto spájané do balíkov, ibaže sa produkty alebo poskytovanie služieb, ktoré sú zahrnuté do ponuky celého balíka, dajú kúpiť jednotlivo, alebo sú navzájom neoddeliteľné. V odpovedi na žiadosť Súdneho dvora o vysvetlenie vnútroštátny súd spresnil, že toto ustanovenie sa má vykladať tak, že zakazuje viazanie produktov, a povoľuje spájanie produktov do balíkov v zmysle smernice 2014/17.
- 43 Okrem toho z tohto rozhodnutia vyplýva, že článok L. 313-25-1 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej stanovuje, že veriteľ môže podmieniť ponuku úveru záväzkom dlžníka, že si nechá zasielať svoje mzdy a rovnocenné príjmy na

platobný účet, a to pod podmienkou, že ako protihodnotu za uvedený záväzok poskytne tento veriteľ dlžníkovi individualizovanú výhodu. Toto ustanovenie dodáva, že po uplynutí tejto doby má dlžník individualizovanú výhodu nadobudnutú až do skončenia platnosti zmluvy o úvere, pričom spresňuje, že ak dlžník prestane spĺňať vyššie uvedenú podmienku nechať si zasielať príjmy na účet pred skončením doby trvania tejto podmienky, veriteľ môže vo vzťahu k splátkam, ktoré sa ešte majú platiť do skončenia platnosti zmluvy o úvere, ukončiť poskytovanie individualizovanej výhody.

- 44 V tejto súvislosti treba uviesť, že francúzska vláda tvrdí, že uvedené ustanovenie sa týka spájania produktov do balíkov, pretože veritelia sú podľa tejto vlády povinní ponúknuť spotrebiteľom súčasne zmluvy o úvere na nehnuteľnosť obsahujúce zmluvnú podmienku spočívajúcu v záväzku nechať si zasielať príjmy na účet v banke a zmluvy o úvere na nehnuteľnosť, ktoré takúto zmluvnú podmienku neobsahujú. Existencia alebo neexistencia takejto zmluvnej podmienky teda patrí do zmluvnej slobody strán týchto zmlúv.
- 45 Ak by sa malo pripustiť, čo prináleží určiť iba vnútroštátnemu súdu, že článok L. 313-25-1 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník) sa skutočne týka spájania produktov do balíkov, článok 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17 by sa v prejednávanej veci neuplatňoval, keďže ako už bolo konštatované v bode 41 tohto rozsudku, toto posledné uvedené ustanovenie sa týka len viazania produktov.
- 46 Vnútroštátny súd má však pochybnosti o pôsobnosti článku L. 313-25-1 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník). Vo svojej odpovedi na žiadosť o vysvetlenie uvedenú v bode 42 tohto rozsudku uvádza, že o otázke, či možnosť stanovená v tomto ustanovení podmieniť poskytnutie úveru záväzkom nechať si zasielať príjmy na účet otvorený u veriteľa treba vykladať tak, že umožňuje spájanie produktov do balíkov alebo viazanie produktov, možno rozhodnúť až po odpovedi Súdneho dvora na prejudiciálnu otázku.
- 47 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora má v rámci konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktoré je založené na jasnom rozdelení úloh medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdny dvorom, výlučne vnútroštátny súd právomoc zistiť a posúdiť skutkový stav veci, ako aj vykladať a uplatňovať vnútroštátne právo. Rovnako prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorému bol spor predložený a ktorý musí prevziať zodpovednosť za vydané súdne rozhodnutie, aby s prihliadnutím na osobitosti veci posúdil tak nevyhnutnosť, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru (rozsudok z 26. mája 2011, Stichting Natuur en Milieu a i., C-165/09 až C-167/09, EU:C:2011:348, bod 47, ako aj citovaná judikatúra).
- 48 Za týchto okolností, keďže konečné posúdenie pôsobnosti článku L. 313-25-1 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník) prináleží vnútroštátnemu súdu, treba na účely odpovede na prvú položenú otázku zohľadniť hypotézu, podľa ktorej tento článok stanovuje výnimku zo zákazu viazania produktov stanoveného v článku L. 312-1-2 code monétaire et financier (Menový a finančný zákonník), ktorý preberá článok 12 ods. 1 smernice 2014/17 do francúzskeho právneho poriadku.
- 49 V prvom rade, pokiaľ ide o otázku, či sa má článok 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej veriteľ môže požadovať od dlžníka, aby si nechal zasielať všetky svoje mzdy alebo rovnocenné príjmy na platobný účet otvorený u tohto veriteľa, a to bez ohľadu na výšku, termín splátok a dĺžku trvania úveru, je v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora potrebné zohľadniť nielen znenie tohto článku, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. mája 2016, Envirotec Denmark, C-550/14, EU:C:2016:354, bod 27 a citovanú judikatúru).

- 50 Pokiaľ ide po prvé o znenie článku 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17, treba zdôrazniť, že toto ustanovenie upravuje možnosť, aby veritelia požiadali spotrebiteľa o otvorenie platobného alebo sporiaceho účtu výlučne na účely stanovené v uvedenom ustanovení, teda zhromaždenie kapitálu na splácanie úveru, združenie zdrojov na získanie úveru, alebo poskytnutie dodatočnej zábezpeky veriteľovi pre prípad nesplácania úveru.
- 51 Pokiaľ ide ďalej o cieľ smernice 2014/17, jej cieľom je, ako vyplýva z bodu 34 tohto rozsudku, zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov, ktorí uzatvárajú zmluvy o úvere týkajúce sa nehnuteľností. Cieľom tejto smernice je, ako možno vyvodiť z jej odôvodnenia 24, chrániť mobilitu takýchto spotrebiteľov, ako aj ich schopnosť uskutočniť informované rozhodnutia.
- 52 Napokon, pokiaľ ide o kontext článku 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17, treba uviesť, ako vyplýva z bodu 40 tohto rozsudku, že hoci článok 12 tejto smernice vo svojom odseku 1 v zásade zakazuje viazanie produktov, ktoré môže ohroziť ciele uvedené v predchádzajúcom bode, vo svojom odseku 2 stanovuje situácie, v ktorých členské štáty môžu takéto viazanie produktov povoliť, pričom jednou z týchto situácií je tá uvedená v písmene a) tohto posledného uvedeného odseku.
- 53 Keďže článok 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17 predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla stanoveného v článku 12 ods. 1 tejto smernice, treba ho podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora vykladať reštriktívne [pozri analogicky rozsudok z 22. januára 2020, Pensionsversicherungsanstalt (Ukončenie činnosti po dosiahnutí veku odchodu do dôchodku), C-32/19, EU:C:2020:25, bod 38 a citovanú judikatúru].
- 54 Táto výnimka dáva veriteľom možnosť, ako to vyplýva aj z odôvodnenia 25 uvedenej smernice, požadovať otvorenie platobného alebo sporiaceho účtu najmä s cieľom zhromaždiť kapitál na takomto účte, ktorý je súčasťou ponuky alebo predaja zmluvy o úvere na účely splatenia úveru alebo na účely získania úveru na združenie zdrojov ako podmienky, ktorá predchádza toto získanie. Z toho vyplýva, že povinnosť dlžníka nechať si na tento účel zasielať svoje príjmy na účet, je v zásade v súlade s týmto ustanovením.
- 55 V prejednávanej veci však zo znenia prvej položenej otázky vyplýva, že vnútroštátny súd sa domnieva, že článok L. 313-25-1 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník) umožňuje veriteľovi podmieniť poskytnutie úveru záväzkom dlžníka posilať všetky svoje mzdy alebo rovnocenné príjmy na platobný účet, a to bez ohľadu na výšku, termín splátok a dĺžku trvania tohto úveru.
- 56 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je takáto možnosť poskytnutá veriteľovi neprimeraná, keďže dotknutá vnútroštátna právna úprava nestanovuje zohľadnenie charakteristík dotknutého úveru súvisiacich s jeho výškou, splátkami a trvaním. Povinnosť nechať si zasielať príjmy na účet, ktorú je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka, môže preto presiahnuť prinajmenšom v určitých prípadoch to, čo je nevyhnutné na splatenie úveru, získanie úveru alebo poskytnutie dodatočnej záruky veriteľovi pre prípad nesplácania úveru. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v bodoch 51 až 54 tohto rozsudku členské štáty môžu povoliť veriteľom uskutočňovať viazanie produktov len na účely dosiahnutia aspoň jedného z troch cieľov vymenovaných v článku 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17.
- 57 Akýkoľvek iný výklad tohto posledného uvedeného ustanovenia by na jednej strane bol v rozpore s cieľom tejto smernice, ktorým je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa, keďže za určitých okolností by uzavretie zmluvy o úvere spojené s podmienkou zasielania všetkých príjmov spotrebiteľa na účet bez ohľadu na vlastnosti úveru spojené s jeho výškou, splátkami a dĺžkou trvania, nezodpovedalo čo najlepšie jeho záujmom. Na druhej strane by takýto výklad bol v rozpore s cieľom bankovej mobility spotrebiteľov, ktorý sleduje uvedená smernica, najmä ak by spotrebiteľ chcel uzavrieť viacero zmlúv o úvere s rôznymi veriteľmi.

- 58 Treba preto konštatovať, že článok 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá umožňuje veriteľovi podmieniť poskytnutie úveru záväzkom dlžníka nechať si zasielať všetky svoje mzdy alebo rovnocenné príjmy na platobný účet otvorený u tohto veriteľa, a to bez ohľadu na výšku, termín splátok a dĺžku trvania úveru.
- 59 Okrem toho treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je vnútroštátny súd povinný v zmysle zásady konformného výkladu vnútroštátneho práva v čo najväčšej možnej miere vykladať vnútroštátne právo v súlade s požiadavkami práva Únie a zaistiť tak v rámci svojich právomocí plnú účinnosť práva Únie pri rozhodovaní o sporoch, ktoré mu boli predložené. Táto zásada vyžaduje, aby vnútroštátny súd zohľadnil vnútroštátne právo ako celok s cieľom posúdiť, do akej miery možno toto právo uplatniť tak, aby nevedlo k výsledku, ktorý by bol v rozpore s právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. decembra 2013, Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, body 75 a 76, ako aj z 24. júna 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 55).
- 60 V prejednávanej veci teda prináleží vnútroštátnemu súdu overiť, či je možný výklad článku L. 313-25-1 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník) v súlade s článkom 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17. Tak by to bolo najmä v prípade, ako vyplýva z bodu 54 tohto rozsudku, ak by sa toto ustanovenie vnútroštátneho práva mohlo vykladať tak, že umožňuje veriteľovi podmieniť poskytnutie úveru záväzkom dlžníka posilať len časť svojich miezd alebo rovnocenných príjmov na účet, ktoré zodpovedajú tomu, čo je nevyhnutné na splatenie úveru, získanie úveru alebo poskytnutie dodatočných záruk veriteľovi v prípade nesplácania úveru v zmysle uvedeného ustanovenia smernice 2014/17.
- 61 Pokiaľ ide v druhom rade o otázku, či sa má článok 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že doba povinného posielania miezd alebo rovnocenných príjmov dlžníka uložená veriteľom môže dosiahnuť desať rokov, alebo ak je doba platnosti predmetnej zmluvy o úvere kratšia, dobu trvania tejto zmluvy, treba konštatovať, že táto smernica nestanovuje obmedzenie doby, počas ktorej môžu veritelia žiadať od spotrebiteľov, aby si ponechali otvorený platobný alebo sporiaci účet podľa ustanovení, ktorými sa preberá uvedené ustanovenie do vnútroštátneho právneho poriadku. Maximálna doba trvania záväzku dlžníka nechať si posilať mzdy na účet, ktorú je veriteľ oprávnený požadovať od dlžníka, sa teda môže rovnať dĺžke trvania dotknutej zmluvy o úvere, pokiaľ, ako vyplýva z bodov 56 až 58 tohto rozsudku, je podmienka tohto zasielania príjmov na účet obmedzená na to, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov vymenovaných v tomto ustanovení, teda poskytnúť veriteľovi určité záruky týkajúce sa získania alebo splatenia úveru.
- 62 Preto vzhľadom najmä na cieľ smernice 2014/17, ktorým je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov, ako aj jej článok 2 ods. 1, podľa ktorého táto smernica nebráni členským štátom, aby si ponechali alebo prijali prísnejšie ustanovenia na ochranu spotrebiteľov, je potrebné usúdiť, že časové obmedzenie doby, počas ktorej veriteľ môže požadovať od dlžníka, aby si nechal posilať svoje príjmy zo zamestnania alebo rovnocenné príjmy na účet, nie je v rozpore s článkom 12 ods. 2 písm. a) uvedenej smernice.
- 63 Okrem toho vzhľadom na skutočnosť, že individuálna výhoda, ktorá musí byť podľa článku L. 313-25-1 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník) ponúknutá dlžníkovi, predstavuje protihodnotu za otvorenie účtu na účely posielania príjmov u veriteľa, na takúto situáciu sa vzťahuje článok 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17, takže nie je potrebné odpovedať na prvú otázku z hľadiska článku 12 ods. 3 tejto smernice.
- 64 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 12 ods. 2 písm. a) smernice 2014/17 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá veriteľovi umožňuje uložiť dlžníkovi pri uzavretí zmluvy o úvere týkajúcej sa nehnuteľného majetku určeného na bývanie ako protihodnotu za individualizovanú výhodu, povinnosť nechať si posilať všetky svoje príjmy zo zamestnania alebo rovnocenné príjmy na platobný účet otvorený u tohto veriteľa, a to bez ohľadu na

výšku, termín splátok a dĺžku trvania úveru. Toto ustanovenie sa však má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej doba povinného posielania príjmov na účet, pokiaľ sa netýka všetkých príjmov dlžníka zo zamestnania, môže dosiahnuť desať rokov alebo dĺžku trvania dotknutej zmluvy o úvere, ak je kratšia.

O druhej otázke

- 65 Vzhľadom na formuláciu druhej položenej otázky, ako aj na spis, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, treba vychádzať z toho, že vnútroštátny súd sa touto otázkou v podstate pýta, či pojem „náklady“ v zmysle článku 45 ods. 2 smernice 2007/64, článku 55 ods. 2 smernice 2015/2366, ako aj článku 12 ods. 3 smernice 2014/92 sa má vykladať v tom zmysle, že zahŕňa stratu individualizovanej výhody, ktorú veriteľ ponúka dlžníkovi ako protihodnotu za to, že si dlžník otvorí u veriteľa účet na účely posielania svojich príjmov v rámci zmluvy o úvere, spôsobenú zrušením tohto účtu, a v prípade kladnej odpovede, či tieto ustanovenia bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej k strate tejto výhody môže dôjsť aj viac ako rok po otvorení uvedeného účtu.
- 66 Pokiaľ ide po prvé o smernice 2007/64 a 2015/2366, ktoré sa týkajú platobných služieb na vnútornom trhu, odôvodnenie 29 prvej z týchto smerníc a odôvodnenie 62 druhej z týchto smerníc stanovujú, že na účely uľahčenia mobility klientov by mali mať spotrebiteľia za určitých podmienok možnosť bezplatne vypovedať rámcovú zmluvu. Z tohto hľadiska článok 45 smernice 2007/64 vo svojom odseku 1 stanovuje, že užívateľ platobných služieb môže kedykoľvek vypovedať rámcovú zmluvu, pokiaľ sa strany nedohodli na výpovednej lehote, a v odseku 2, že vypovedanie takejto rámcovej zmluvy, ktorá bola uzatvorená na dobu určitú dlhšiu ako 12 mesiacov, alebo na dobu neurčitú, je po uplynutí 12 mesiacov pre užívateľa platobných služieb bezplatné. Ustanovenia článku 55 ods. 1 a 2 smernice 2015/2366 v podstate preberajú obsah ustanovení článku 45 ods. 1 a 2 smernice 2007/64 len s tým rozdielom, že vypovedanie rámcovej zmluvy bez poplatkov predpokladá, že táto zmluva je platná aspoň šesť mesiacov.
- 67 Pokiaľ ide v druhom rade o smernicu 2014/92, z jej článku 2 bodu 15 vyplýva, že „poplatkami“ v zmysle tejto smernice sú všetky prípadné poplatky a sankcie, ktoré platí spotrebiteľ poskytovateľovi platobných služieb za služby viazané na platobný účet alebo v súvislosti s takýmito službami.
- 68 Uvedená smernica okrem toho vo svojom článku 12 ods. 3 stanovuje, že členské štáty zabezpečia, aby prípadné poplatky, ktoré uplatňuje odovzdávajúci poskytovateľ platobných služieb voči spotrebiteľovi za zrušenie platobného účtu, ktorý bol uňho vedený, boli stanovené v súlade s článkom 45 ods. 2 smernice 2007/64, ktorý bol nahradený článkom 55 ods. 2 smernice 2015/2366.
- 69 V prejednávanej veci, ako to v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 84 a 85 svojich návrhov, je pritom nesporné, že strata individualizovanej výhody uvedená v článku L. 313-25-1 code de la consommation (Spotrebiteľský zákonník) je výsledkom uplatnenia zmluvnej podmienky dohodnutej medzi stranami zmluvy o úvere, ktorou sa podmieňuje poskytnutie tejto výhody záväzkom dlžníka nechať si zasielať svoje mzdy alebo rovnocenné príjmy na účet počas určitej doby, ktorá je tiež stanovená v tejto zmluve, a v dôsledku toho strata tejto výhody nie je dôsledkom zrušenia platobného účtu otvoreného na účely zasielania príjmov dlžníka veriteľovi, ale skončenia tohto zasielania príjmov na účet. S výhradou overenia vnútroštátnym súdom sa teda zdá, že aj po skončení tohto zasielania príjmov na účet môže taký účet zostať otvorený.
- 70 Treba preto konštatovať, že stratu takej výhody nemožno považovať za náklady fakturované poskytovateľom platobných služieb za vypovedanie rámcovej zmluvy alebo za zrušenie platobného účtu v zmysle smerníc 2007/64, 2015/2366 a 2014/92. V dôsledku toho spôsoby fakturácie takýchto poplatkov stanovené týmito smernicami nie sú uplatniteľné na stratu výhody takejto povahy.

- 71 Vzhľadom na už vyššie uvedené treba na druhú položenú otázku odpovedať tak, že pojem „poplatky“ v zmysle článku 45 ods. 2 smernice 2007/64, článku 55 ods. 2 smernice 2015/2366, ako aj článku 12 ods. 3 smernice 2014/92 sa má vykladať v tom zmysle, že nezahŕňa stratu individualizovanej výhody, ktorú veriteľ poskytol dlžníkovi ako protihodnotu za otvorenie účtu u tohto veriteľa na účely zasielania jeho príjmov v rámci zmluvy o úvere, ktorá bola spôsobená zrušením tohto účtu.

O trovách

- 72 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. Článok 12 ods. 2 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/17/EÚ zo 4. februára 2014 o zmluvách o úvere pre spotrebiteľov týkajúcich sa nehnuteľností určených na bývanie a o zmene smerníc 2008/48/ES a 2013/36/EÚ a nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá veriteľovi umožňuje uložiť dlžníkovi pri uzavretí zmluvy o úvere týkajúcej sa nehnuteľného majetku určeného na bývanie ako protihodnotu za individualizovanú výhodu, povinnosť nechať si posilať všetky svoje príjmy zo zamestnania alebo rovnocenné príjmy na platobný účet otvorený u tohto veriteľa, a to bez ohľadu na výšku, termín splátok a dĺžku trvania úveru. Toto ustanovenie sa však má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej doba povinného posielania príjmov na účet, pokiaľ sa netýka všetkých príjmov dlžníka zo zamestnania, môže dosiahnuť desať rokov alebo dĺžku trvania dotknutej zmluvy o úvere, ak je kratšia.
2. Pojem „poplatky“ v zmysle článku 45 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES, článku 55 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES, ako aj článku 12 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/92/EÚ z 23. júla 2014 o porovnateľnosti poplatkov za platobné účty, o presune platobných účtov a o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami, sa má vykladať v tom zmysle, že nezahŕňa stratu individualizovanej výhody, ktorú veriteľ poskytol dlžníkovi ako protihodnotu za otvorenie účtu u tohto veriteľa na účely zasielania jeho príjmov v rámci zmluvy o úvere, ktorá bola spôsobená zrušením tohto účtu.

Podpisy